

ΚΕΙΜΕΝΟ

Η **ροπή** των νέων του καιρού μας προς ανώτερες σπουδές, που έχει το αποτέλεσμα να συνωθούνται κάθε χρόνο στην είσοδο των πανεπιστημιακών σχολών μυριάδες υποψηφίων, είναι φαινόμενο σχεδόν **οικουμενικό** και πρέπει προτού αντιμετωπισθεί ως πρόβλημα προς λύση, να εξηγηθεί. Ποιες τάσεις του ατομικού και ποιες ζυμώσεις του συλλογικού βίου το προκαλούν; Τυχαίο δεν είναι ούτε **εφήμερο** ποιες λοιπόν είναι οι αιτίες του και προς ποιες καταστάσεις κοινωνικές, κατά κύριο λόγο, οδηγεί; Όσοι αγαπούν να βλέπουν επιφανειακά τα γεγονότα συνηθίζουν να δίνουν στο φαινόμενο τούτο μίαν απλή (για να μην ειπώ απλοϊκή) εξήγηση. Ο άνθρωπος – λέγουν – σήμερα, που η επιστήμη του άνοιξε τα μάτια, διψάει για μάθηση και αφού στις αναπτυσσόμενες χώρες το βιοτικό επίπεδο του μεγάλου αριθμού έχει σημαντικά υψωθεί, απαιτεί (δικαίως) να μορφωθεί. Άλλοτε μια **ολιγόχρονη** βασική εκπαίδευση τον ικανοποιούσε· τώρα δεν του φτάνει ούτε το γυμνάσιο· ζητάει και πανεπιστημιακές σπουδές - ας τις πάρει...

Τα πράγματα όμως δεν είναι ποτέ τόσο απλά όσο μας αρέσει να τα παρουσιάζουμε. Βέβαια ο άνθρωπος, όπως το λέγει και ο Αριστοτέλης, «φύσει του ειδέναι ορέγεται» και όταν έχει τα μέσα εκπαιδεύεται. Αλλά η εκπαίδευση καθώς έχει οργανωθεί και προσφέρεται από τα σύγχρονα κράτη, δεν προορίζεται ούτε επιδιώκεται μόνο για τροφή και τρυφή του πνεύματος. Σκοπός της είναι ακόμη να κάνει τους νέους ικανούς να ασκήσουν ένα βιοποριστικό επάγγελμα, για να **ευδοκμήσουν** μέσα στη σύγχρονη κοινωνία του ανταγωνισμού και της αφθονίας, όπου η ζωή με τις πολλές και ποικίλες απαιτήσεις της δεν είναι καθόλου εύκολη. Οι διαρκώς λοιπόν **ογκούμενες** φάλαγγες των υποψηφίων που κρούουν την πόρτα του πανεπιστημίου, επιδιώκουν όχι μόνο να μορφωθούν, αλλά κυρίως να **αποκτήσουν επαγγελματικά προσόντα** ανώτερου επιπέδου, που θα τους επιτρέψουν να **καλυτερέψουν** τους όρους της ζωής τους, να έχουν αύριο μεγαλύτερη οικονομική άνεση, περισσότερες ηθικές διακρίσεις, ενεργότερη συμβολή στο συλλογικό βίο κτλ.

Για να επιτύχουν όμως στις επιδιώξεις τους, για τις οποίες υποβάλλονται σε τόσες θυσίες και κόπους, πρέπει η κοινωνία της χώρας τους να έχει τις δυνατότητες να τους δεχτεί και να τους εντάξει στους κόλπους της όπως τους αρμόζει. Να μπορεί δηλαδή να τους δώσει ευκαιρίες να εργαστούν και να αναδειχθούν σύμφωνα με τα αυξημένα, τα «**πανεπιστημιακά**» τους προσόντα. Εάν αντίθετα προς τις προσδοκίες τους οι δυνατότητες αυτές και οι ευκαιρίες δεν υπάρχουν, επειδή είτε οι πολιτικοί θεσμοί είτε οι οικονομικές συνθήκες του κοινωνικού χώρου δεν τις παρέχουν στην έκταση και κατά το μέτρο που απαιτούνται για την υλική και ηθική αποκατάσταση των γενεών που μπαίνουν στο στίβο, εάν επομένως στην προσφορά των νέων δεν αποκρίνεται μια αντίστοιχη ζήτηση από την πλευρά της κοινωνίας, τότε **αναπόφευκτα**, μοιραία δημιουργείται ένα χάσμα και μια ανωμαλία με δυσμενείς συνέπειες στη συλλογική ζωή: **δυσαρέσκεια** και **απογοήτευση** στα άτομα εξαιτίας του αναγκαστικού παροπλισμού των, τριβή και **αναταραχή** στο κοινωνικό σώμα, καθώς «οι στερημένοι» θα γίνονται μέρα με την μέρα επιθετικότεροι για ν' **αποκτήσουν** ό,τι νομίζουν ότι δικαιωματικά τους ανήκει, και οι «κατέχοντες» θα συνασπίζονται και θα αντιδρούν με πάθος για να περιφρουρήσουν τα απειλούμενα αγαθά τους.

Αυτή την εικόνα παρουσιάζει σήμερα σε πολλές χώρες του δυτικού κόσμου, παλαιού και νέου, το λεγόμενο φοιτητικό κίνημα. Από το ένα μέρος οι νέοι θέλουν να ζήσουν καλύτερα από άλλοτε (δικαιολογημένα, αφού η πολυτέλεια και οι ανέσεις διαφημίζονται με όλα τα διεγερτικά μέσα της σύγχρονης δημοσιότητας για να αναθερμανθεί ή να υπερθερμανθεί η κατανάλωση και να τονωθεί ή να επεκταθεί η παραγωγή) και τρέχουν να σπουδάσουν για ν' **αποκτήσουν** τίτλους υψηλού επιπέδου. Από το άλλο μέρος ο ρυθμός της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας τους δεν είναι τέτοιος που να **πολλαπλασιάζει** κατά σύμμετρο προς την προσφορά τρόπο τη ζήτηση περισσότερο μορφωμένων και ειδικευμένων στελεχών στον τομέα των υπηρεσιών, για τον οποίο έχουν προετοιμαστεί από την εκπαίδευσή τους οι νέοι με τις αυξημένες βιοτικές απαιτήσεις. Αποτέλεσμα: **πληθωρισμός** στην κυκλοφορία «**επιστημόνων**», **ανεργία** στις κατηγορίες των υπαλλήλων του «**κολλάρου**», **πληγωμένες** από την «**αδράνεια**» της κοινωνίας συνειδήσεις, **εξέγερση** των αδικοκμένων. **Συνθήματα**: «**κάτω τα ταμπού**», «**να καταλυθούν οι υπάρχουσες και να δημιουργηθούν νέες κοινωνικές δομές**», «**να δοκιμαστούν νέες μορφές πολιτικού βίου**» κτλ [...]

Σήμερα η απέραντη Πατρίδα έχει πολύ μικρύνει. Και για τους νέους με πανεπιστημιακά προσόντα, που δεν βρίσκουν απασχόληση στην εθνική αγορά εργασίας, άλλη διέξοδος δεν υπάρχει παρά η αποδημία και το πικρό (όσο άφθονο και να' ναι) ψωμί της ξενιτιάς.

Ευάγγελος Παπανούτσος, «Η παιδεία το μεγάλο μας πρόβλημα»

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- A.** Να δοθεί η περίληψη του κειμένου σε 120 λέξεις περίπου. **Μονάδες 25**
- B1.** «Οι διαρκώς λοιπόν ογκούμενες φάλαγγες των υποψηφίων που κρούουν την πόρτα του πανεπιστημίου, επιδιώκουν όχι μόνο να μορφωθούν, αλλά κυρίως να **αποκτήσουν επαγγελματικά προσόντα** ανώτερου επιπέδου, που θα τους επιτρέψουν να **καλυτερέψουν** τους όρους της ζωής τους» (2^η παράγραφος). Να αναπτυχθεί το νόημα του παραπάνω αποσπάσματος σε μια παράγραφο 100-120 λέξεων. **Μονάδες 10**
- B2.** Να βρεθούν οι τρόποι και τα μέσα πειθούς που χρησιμοποιεί ο συγγραφέας στη δεύτερη παράγραφο του κειμένου. Να υποδειχθούν τα αντίστοιχα χωρία. **Μονάδες 6**
- B3.** Να βρεθούν δύο από τους τρόπους ανάπτυξης της τέταρτης παραγράφου του κειμένου. **Μονάδες 4**
- B4. α. ροπή, οικουμενικό, ολιγόχρονη:** Να δοθεί ένα συνώνυμο για κάθε λέξη.
β. εφήμερο, ευδοκμήσουν, ογκούμενες: Να δοθεί ένα αντώνυμο για κάθε λέξη.
γ. βίος, κόπους: Να δοθεί ένα παράγωγο και ένα σύνθετο για κάθε λέξη. **Μονάδες 10**
- B5.** Να δικαιολογηθεί η χρήση των εισαγωγικών στην τέταρτη παράγραφο του κειμένου. **Μονάδες 5**
- Γ.** Σ' ένα άρθρο για την τοπική εφημερίδα να αναφερθείτε στην προσφορά του σχολείου στην πολύπλευρη αγωγή και κοινωνικοποίηση του νέου. Με ποιους τρόπους μπορεί να συμβάλλει η σχολική εκπαίδευση ώστε να είναι σε θέση ο σύγχρονος νέος να **αντεπεξέλθει** στις δύσκολες και ταχύτατα μεταβαλλόμενες οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες της εποχής μας; **Μονάδες 40**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Στο κείμενό του ο Ε. Παπανούτσος, ερμηνεύει το φαινόμενο της μαζικής στροφής των σύγχρονων νέων προς τις πανεπιστημιακές σπουδές. Αρχικά υποστηρίζει πως το φαινόμενο αυτό πρέπει να θεωρηθεί ως πρόβλημα διαχρονικό και παγκόσμιο, που δεν οφείλεται τόσο στη φιλομάθεια των προηγμένων βιοτικά και επιστημονικά κοινωνιών αλλά κυριότερα στην επιδίωξη των νέων να **αποκτήσουν ένα επάγγελμα** ικανό να τους εξασφαλίσει **βελτιωμένη ζωή** και ευημερία στα πλαίσια του

οικονομικού και κοινωνικού ανταγωνισμού. Ωστόσο, για να συντελεστούν τα παραπάνω χρειάζεται να δοθούν στους νέους ανάλογες με τα «προσόντα» τους ευκαιρίες από τους κοινωνικούς και πολιτικούς θεσμούς, ειδάλλως προκαλείται κοινωνική και οικονομική ανισότητα, που επιφέρει την αντίδραση των νέων και τη συλλογική αναταραχή. Ακολουθώντας παρουσιάζεται η διπλή όψη του φοιτητικού κινήματος, με τους νέους να επιζητούν υψηλούς τίτλους σπουδών και την εθνική αγορά εργασίας να μην απορροφά τους εξειδικευμένους, με αποτελέσματα την ανεργία, την εξέγερση και εν τέλει τον αναγκαστικό ξενιτεμό των επιστημόνων.

B1. Η αυξανόμενη τάση των σύγχρονων νέων να εισαχθούν στα Πανεπιστήμια αποσκοπεί πρωτίστως στην απόκτηση εξειδίκευσης που θα τους αναβαθμίσει επαγγελματικά βελτιώνοντας τις προοπτικές επαγγελματικής επιτυχίας και κοινωνικής ευημερίας τους και δευτερευόντως στη δίψα τους για μάθηση. Χωρίς να απαξιώνουν την αξία της γνώσης και της φιλομάθειας, οι νέοι των σύγχρονων κοινωνιών του έντονου ανταγωνισμού και του πληθωρισμού σε υλικά και πνευματικά αγαθά προσανατολίζονται, αναγκαστικά πλέον, στις ανώτατες σπουδές - συχνά μάλιστα αποκτούν έναν ή περισσότερους μεταπτυχιακούς τίτλους - επιδιώκοντας να κατακτήσουν υψηλές επαγγελματικές θέσεις που θα τους αποφέρουν σημαντικές οικονομικές απολαβές ώστε να ζήσουν με άνεση και ίσως με πολυτέλεια, όπως ορίζουν οι καταναλωτικές κοινωνίες τους. Παράλληλα πιστεύουν πως θα καταξιώθούν κοινωνικά και θα μπορέσουν μέσω του ανώτερου επαγγέλματός τους να επηρεάζουν τον συλλογικό βίο, το πολιτικό και κοινωνικό γίγνεσθαι, αφού θα ανήκουν στους «ισχυρούς».

B2. Οι τρόποι πειθούς που χρησιμοποιεί ο συγγραφέας στη δεύτερη παράγραφο του κειμένου του είναι οι εξής:

1. Επίκληση στη λογική με μέσα τόσο τα επιχειρήματα όσο και τα τεκμήρια. Συγκεκριμένα:

α. Επιχείρημα-συλλογισμός εντοπίζεται κατά την απόδειξη των στόχων που επιδιώκουν οι νέοι με την εισαγωγή τους στο Πανεπιστήμιο («Αλλά η εκπαίδευση... Σκοπός της είναι ακόμη να κάνει... Οι διαρκώς λοιπόν ογκούμενες φάλαγγες των υποψηφίων... ανώτερου επιπέδου»).

β. Τεκμήρια που ανήκουν στο είδος των παραδειγμάτων δίνουν τις συγκεκριμένες επιδιώξεις των νέων-υποψηφίων («να καλυτερέψουν τους όρους της ζωής τους, να έχουν αύριο μεγαλύτερη οικονομική άνεση, περισσότερες ηθικές διακρίσεις, ενεργότερη συμβολή στον κοινωνικό βίο κ.τ.λ.»).

2. Επίκληση στην αυθεντία με μέσο τη ρήση του Αριστοτέλη («ο άνθρωπος, όπως το λέγει και ο Αριστοτέλης, «φύσει του ειδέναι ορέγεται»).

3. Επίκληση στο συναίσθημα που ενεργοποιείται με μέσο τον μεταφορικό-εικονοπλαστικό λόγο: «τροφή και τρυφή του πνεύματος», «οι διαρκώς ογκούμενες φάλαγγες των υποψηφίων που κρούουν την πόρτα του πανεπιστημίου».

B3. Η τέταρτη παράγραφος αναπτύσσεται με συνδυασμό μεθόδων. Δύο από τους τρόπους που συνδυάζονται είναι οι εξής:

• Αίτιο-αποτέλεσμα: Ως αίτιο δίνεται ο ρυθμός της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας που δεν είναι τέτοιος ώστε να πολλαπλασιάζει κατά το σύμμετρο προς την προσφορά τρόπο τη ζήτηση περισσότερο μορφωμένων και ειδικευμένων στελεχών στον τομέα των υπηρεσιών, και ως αποτελέσματα ο «πληθωρισμός» στην κυκλοφορία «επιστημόνων» η ανεργία των υπαλλήλων του «κολάρου», οι πληγωμένες από την «αδράνεια» της κοινωνίας συνειδήσεις και η εξέγερση των αδικουμένων.

• Παραδείγματα: Παραθέτονται παραδείγματα από τα συνθήματα των αδικουμένων φοιτητών: «κάτω τα ταμπού», «να καταλυθούν οι υπάρχουσες και να δημιουργηθούν νέες κοινωνικές δομές», «να δοκιμαστούν νέες μορφές πολιτικού βίου» κ.τ.λ.

Σημείωση: Εναλλακτικά οι άλλοι δύο τρόποι ανάπτυξης που θα μπορούσαν να αναφερθούν στην τέταρτη παράγραφο είναι: η αιτιολόγηση («δικαιολογημένα, αφού η πολυτέλεια... παραγωγή») και η διαίρεση καθώς δίδει τις δύο πλευρές που παρουσιάζει η «εικόνα» του φοιτητικού κινήματος, σήμερα («Από το ένα μέρος... Από το άλλο μέρος.. απαιτήσεις»).

B4. α. ροπή = τάση, κλίση
οικουμενικό = παγκόσμιο
ολιγόχρονη = βραχύβια
β. εφήμερο ≠ διαχρονικό
ευδοκιμήσουν ≠ αποτύχουν
ογκούμενες ≠ φθίνουσες, περιοριζόμενες
γ. βίος → βιοτικός – έμβιος
κόπος → κοπιώδης – κατάκοπος

B5. «επιστημόνων»: Ειρωνικό σχόλιο, καθώς οι νέοι επιστήμονες υποβαθμίζονται κοινωνικά και επαγγελματικά λόγω της πληθώρας τους.

«κολάρου»: Μεταφορική χρήση (συνυποδηλωτική σημασία) της λέξης που αποτελεί και λαϊκή έκφραση για τους υπαλλήλους γραφείου.

«αδράνεια»: αποδοκιμαστικό σχόλιο του συγγραφέα για τη στάση της κοινωνίας απέναντι στους φερέλπιδες νέους της.

«κάτω τα ταμπού»

«να καταλυθούν οι υπάρχουσες και να δημιουργηθούν νέες κοινωνικές δομές» } Παράθεση αυτούσιων των
«να δοκιμαστούν νέες μορφές πολιτικού βίου» } συνθημάτων των φοιτητών

Γ. «Ο ανανεωμένος ρόλος του σχολείου»

Σε μια έρευνα που είδε πρόσφατα το φως της δημοσιότητας, η σχολική παιδεία είναι ένας από τους παράγοντες που κατά την άποψη της πλειοψηφίας των νέων αποτελεί κύριο αρωγό στην ένταξή τους στην ταχύτατα μεταβαλλόμενη κοινωνική πραγματικότητα της εποχής μας. Συγκεντρώνει, λοιπόν, η παιδεία και πιο συγκεκριμένα το σχολείο την εμπιστοσύνη του νέου αναφορικά με την προσαρμογή του στη σύγχρονη κοινωνία που αντιμετωπίζει ποικίλα ηθικά, πολιτιστικά και οικονομικά προβλήματα, γιατί είναι σε θέση να παρέχει μια πολύπλευρη αγωγή και να υποδείξει αξίες και στόχους σε μια περίοδο κρίσης και μετασχηματισμού του ιστορικού γίγνεσθαι. Αναλυτικότερα το σχολείο συμβάλλει στη:

- ✓ Διαμόρφωση της προσωπικότητας του νέου με βάση τις σύγχρονες απαιτήσεις αλλά και το μοντέλο της ανθρωπιστικής μόρφωσης αφού:
 - Επιδιώκει τη γνωστική κατάρτιση τόσο ως γνώση του εσωτερικού κόσμου (επίγνωση ικανοτήτων, αυτοκριτική, αυτοέλεγχο, αυτογνωσία) όσο και ως ετερογνωσία δηλαδή γνώση του κοινωνικού, πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος (κατανόηση του φυσικού κόσμου και των κανόνων που διέπουν το κοινωνικό σύνολο, γνώση και αξιοποίηση της πολιτιστικής παράδοσης και αντίληψη της αισθητικής, μύηση στην επιστημονική γνώση και έρευνα).
 - Καλλιεργεί και αναπτύσσει τις ανώτερες νοητικές λειτουργίες, την κριτική, την αφαιρετική και συνθετική ικανότητα του νου, τον προβληματισμό, την αντίληπτική ικανότητα στη βάση του αιτίου – αποτελέσματος, την πειθώ. Έτσι το άτομο επεξεργάζεται τα εξωτερικά ερεθίσματα, αποκτά άμεση αντίληψη των πραγμάτων και διαμορφώνει αυτόνομη σκέψη που τον βοηθά να απαλλαγεί από την πλάνη, την άγνοια, τον φανατισμό. Παράλληλα εθιζόμενο στη διαλεκτική σκέψη διευρύνει τους πνευματικούς του ορίζοντες και αποκτά δημιουργική και σκέψη αλλά και πνευματική ανεκτικότητα, αρετές που αποτελούν τη βάση της δημοκρατικής συνείδησης.
 - Ευαισθητοποιεί ηθικά και συναισθηματικά το νέο άνθρωπο δίνοντάς του τις βασικές ανθρωπιστικές αρχές και αξίες (σεβασμός στα ανθρώπινα δικαιώματα, πίστη στα ιδανικά της ελευθερίας, της ισότητας, της ειρήνης, της αξιοπρέπειας, της φιλανθρωπίας κ.λπ.) και μαθαίνοντάς του τις αρετές του «μέτρου» και της συν-άσκησης σώματος, πνεύματος και ψυχής.
 - ✓ Κοινωνικοποίηση του ατόμου και αρμονική συνύπαρξη του «εγώ» με το «εμείς» καθώς:
 - Εντάσσει το άτομο στις βασικές οικονομικές διαδικασίες μέσω του ορθού επαγγελματικού προσανατολισμού και της ειδικής κατάρτισης (εξειδίκευση) ώστε να γίνει παραγωγικό και δημιουργικό.
 - Εντάσσει το νέο στις πολιτικές διαδικασίες με τη δημιουργία πολιτικού στοχασμού, την ενημέρωση για τη δημοκρατική αγωγή και την εμπειρία των σχολικών κοινοτήτων όπου εφαρμόζονται οι βασικές πολιτικές αρχές, με αποτέλεσμα τη δημιουργία «πολιτικών όντων» που ενδιαφέρονται και συμμετέχουν στα κοινά.
 - Εντάσσει το άτομο στις πολιτιστικές διαδικασίες μέσα από τις αθλητικές και καλλιτεχνικές δραστηριότητες, τη γνωριμία με τον ελληνικό και τον ευρωπαϊκό πολιτισμό, τη γλωσσική διδασκαλία και τη δημιουργική αξιοποίηση του πολιτιστικού παρελθόντος. Έτσι συμβάλλει στη διαμόρφωση της εθνικής ταυτότητας και στην ενίσχυση της ιδιαιτερότητας του εθνικού «εμείς».
 - Εισάγει στον μαθητή τις έννοιες του διεθνισμού και του ευρωπαϊσμού, όπου συνυπάρχει η εθνική με την ευρωπαϊκή συνείδηση και καλλιεργείται η πίστη στην οικουμενικότητα της ανθρώπινης συμβίωσης και η γεφύρωση των διαφορών του κόσμου.

Ο ρόλος, λοιπόν, του σχολείου είναι πολυδιάστατος αλλά και καθοριστικός για τη μελλοντική εξέλιξη του μαθητή σε ελεύθερο άτομο και πολίτη. Ωστόσο, το σύγχρονο σχολείο καλείται στον 21^ο αιώνα να ανταπεξέλθει σε έναν ακόμα πιο δύσκολο ρόλο: να προσφέρει στο νέο τα εφόδια εκείνα ώστε να προσαρμοστεί γρηγορότερα και ευκολότερα στα σύγχρονα δεδομένα. Αναλυτικότερα οι τρόποι τους οποίους οφείλει η σχολική εκπαίδευση να μετέρχεται προς αυτή την κατεύθυνση είναι οι εξής:

 - ▶ Ενισχυμένη και σύγχρονη διδασκαλία των μαθημάτων εκείνων που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες (εκμάθηση υπολογιστών, ξένων γλωσσών).
 - ▶ Άμεση αξιοποίηση των δυνατοτήτων της σύγχρονης τεχνολογίας και ιδιαίτερα του Internet ώστε να επιτευχθεί αποτελεσματικά η πρόσβαση σε βιβλιοθήκες και αρχεία, η σύνδεση με ερευνητικά κέντρα και μουσεία, η πρωτότυπη μαθητική εργασία, αλλά και να προωθηθεί η συνεργασία ανάμεσα στα εκπαιδευτικά ιδρύματα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής. Έτσι ο νέος αποκτά ευελιξία και ικανότητα προσαρμογής και συνεργασίας.
 - ▶ Εξοικείωση του μαθητή/φοιτητή με τις διαδικασίες της «δια βίου μάθησης» της «αναμόρφωσης» και της «ανοιχτής» εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης (Ανοιχτά Πανεπιστήμια, μεταπτυχιακά προγράμματα, I.E.K. κ.λπ.) ώστε να μάθει την αναγκαιότητα που επιβάλλει η σύγχρονη εποχή για συνεχή επιμόρφωση και ανανέωση των επαγγελματικών προσόντων ανάλογα με τις εκάστοτε συνθήκες.
 - ▶ Ουσιαστική εξειδίκευση κυρίως στον τεχνικό τομέα, ο οποίος οφείλει στη χώρα μας να συνδεθεί με την πρωτογενή παραγωγή ώστε να αυξηθεί η εγχώρια παραγωγικότητα και να αποσυμφορηθούν τα κορεσμένα «θεωρητικά» επαγγέλματα για να αντιμετωπιστεί μεσοπρόθεσμα η ανεργία των νέων.
 - ▶ Αποτελεσματικός και συστηματικός επαγγελματικός προσανατολισμός ώστε να τεθούν οι βάσεις για την αγαστή σχέση ατόμου – εργασίας/επαγγέλματος αλλά και την επιτυχή σύνδεση προσφοράς – ζήτησης εργασίας.
 - ▶ Εναρμόνιση των εκπαιδευτικών στόχων με τα δεδομένα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εκμετάλλευση των ευρωπαϊκών προγραμμάτων ανταλλαγής μαθητών/φοιτητών.
 - ▶ Σύνδεση του σχολείου με την κοινωνία ώστε να αποκτηθεί μια πλήρης και αντικειμενική εικόνα της σύγχρονης κοινωνικής πραγματικότητας και των προβλημάτων ή των δυσκολιών της (ενημέρωση για ναρκωτικά, AIDS, ρατσισμό, παραβατικότητα, ανεργία, οικολογική ρύπανση κ.λπ.).
 - ▶ Έμφαση στη διδασκαλία της γλώσσας, της ιστορίας και της εθνικής παράδοσης με στόχο την αποτροπή του κινδύνου μιας ισοπεδωτικής πολιτιστικής ομοιομορφίας και μιας άκριτης ξενομανίας ή την αποφυγή της διαρροής του ελληνικού πνευματικού δυναμικού στο εξωτερικό λόγω των εντεινόμενων δυσχερειών στην ελληνική κοινωνία.
 - ▶ Θωράκιση του νέου/εφήβου με ηθικά εφόδια και ψυχικές αρετές (εργατικότητα, υπομονή, αντοχή, αυτοπεποίθηση, αισιοδοξία, θάρρος, πίστη κ.λπ.) ώστε να μπορεί να ανταπεξέλθει αυτοδύναμος και ελεύθερος στις όποιες μελλοντικές δυσκολίες.
- Η εκπαίδευση αποτελεί τη συστηματική παρέμβαση μάθησης, αγωγής, καλλιέργειας και κοινωνικοποίησης κατά τη διάπλαση της ατομικής και κοινωνικής προσωπικότητας του ανθρώπου. Στη χεμαζόμενη εποχή μας, με δεδομένους τους ταχύτατους μετασχηματισμούς σε όλα τα επίπεδα του πολιτισμού, η παιδεία παραμένει η πιο «σταθερή αξία» που διαμορφώνει τον άνθρωπο εις «άνθρωπον».

Επιμέλεια:
Κόρκακα Σάνδη